

Motion till riksdagen 2017/18:3756

av **Ola Johansson m.fl. (C)**

Konsumenten i centrum

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mindre företag ska inkluderas i konsumentskyddet vid telefonförsäljning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta byte av bank och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att förbättra systemen för patientinformation så att patienten får tillgång till sin information inom vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka möjligheterna att ställa hälso-, miljö- och djurskyddskrav i offentliga upphandlingar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka regelverket för konsumentens personuppgifter och integritet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se till att konsumenter alltid kan radera sina personuppgifter från digitala tjänster som samlar information om användaren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nätneutralitet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skyddet för konsumenter vid telefonförsäljning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ansvarsfull marknad för konsumentkrediter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att sänka kraven på vad som bedöms vara kvalificerad insolvens och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med förslag om att den normala tiden för skuldsanering ska vara tre år och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med förslag om en särskild form av skuldsanering för företagare som drabbats av överskuldsättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Telefonförsäljning och små företag

Oseriösa aktörer inom telefonförsäljning fortsätter att orsaka problem och många drabbade är mindre företag eller personer som har en liten skogsfastighet. Människor binds till långa och kostsamma avtal vilka sedan är svåra att ta sig ur med hänvisning till att de driver ett företag och inte svarar i telefonen som privatpersoner utan som företagare. Att ta sig ur avtalen kan ta lång tid och mycket kraft och pengar från personen som bör kunna lägga fokus på att driva sitt företag. Mindre näringsidkare, exempelvis skogs- och lantbruksföretag, bör därför inkluderas i konsumentlagstiftningen.

Nummerportabilitet för bankkontonummer

Att byta mobilabonnemang är idag lätt då kunden har rätt att ta med sig sitt gamla telefonnummer. Det är praktiskt då många tjänster är knutna till det specifika numret och tanken med telefon är att den som behöver kontakta dig vet numret i fråga. Samma sak gäller i viss mån kontonumret i din bank. Autogiron och e-fakturor är många gånger knutna inte bara till din person utan till ditt kontonummer och ett av de krångligare och tidsödande momenten för den som byter bank är att registrera om sig på olika autogiron m.m. Rätten till nummerportabilitet – det vill säga möjligheten att behålla sina kontonummer för den som byter bank – bör garanteras som ett litet steg till en flexiblare marknad för banker. Det skulle även gynna konsumenterna som får bättre villkor och kan ställa högre krav på sin bank.

Tillgång till sin patientinformation

Med vårdvalet har en mängd olika nya möjligheter öppnats och tillgängligheten är bättre än någonsin. Det är samtidigt viktigt för en patient som vill byta vårdgivare att få med sig sin patienthistorik och sin patientinformation för att den nya vårdgivaren enkelt ska kunna ta del av vad som tidigare har skett och gjorts. Det är därför viktigt att garantera möjligheten för en patient att föra över sin information till en ny vårdgivare utan betydande kostnader och problem för vare sig patient eller den nya vårdgivaren. Det ökar möjligheten för patienten och stärker konkurrensen, vilket bidrar till ökad kvalitet. Tillgången till den egna patientinformationen behöver stärkas och det bör göras möjligt att fullt ut flytta den till en ny vårdgivare.

Miljö- och djurskyddskrav i offentliga upphandlingar

Den offentliga sektorn har stora möjligheter att påverka vår hälsa och vår miljö. Varje år upphandlas varor och tjänster för 600 miljarder kronor och det är viktigt att de offentliga upphandlingar som genomförs bidrar till en bättre hälsa och omställningen mot ett hållbart och klimatneutralt samhälle. När det offentliga, till exempel kommuner och landsting, upphandlar sådant som exempelvis mat vill vi att det ska ställas krav till exempel på hållbar antibiotikaanvändning i produktionen. Det skulle bidra till en hållbar antibiotikaanvändning, bättre djurvälstånd och därmed också bättre hälsa för konsumenten.

Förstärk regelverket för konsumentens personuppgifter och integritet

Företag på nätet använder alltför ofta konsumenters personuppgifter på ett vidlyftigt sätt. Uppgifterna görs lättillgängliga och enkla att föra vidare. Det är upp till konsumenten att själv bestämma hur mycket information som den vill dela med sig av till det aktuella företaget, men det bör inte vara tillåtet för det aktuella företaget att sprida uppgifterna vidare till andra. Många gånger återfinns klausuler långt in i snåriga avtal om att personuppgifter kan spridas vidare till andra, vilket gör att NIX-register och annat kringgås. Personuppgifter bör inte utan tydligt medgivande få spridas till tredje part i vinst- eller marknadsföringssyfte.

Radering av personuppgifter

Det är många tjänster som samlar information kring användare för att kunna ge bättre erbjudanden, riktad reklam och mycket annat. En tumregel brukar vara att: ”Om du inte betalar något är du inte kunden utan varan.” Det är därför viktigt ur ett integritetsperspektiv att det är möjligt för den som delat med sig av sina personuppgifter att få ta del av vad som finns registrerat, men också få möjligheten att radera hela eller delar av den information som finns samlad. Konsumenter och användare av digitala tjänster bör få möjlighet att ta del av informationen kring den egna personen samt få möjlighet att radera hela eller delar av denna.

Nätneutralitet

Kortfattat innebär nätneutralitet att all trafik på internet ska få samma prioritet och att operatörerna inte får ge vissa tjänster förtur, eller strypa andras hastighet. Det är viktigt för att garantera konsumenternas tillgång till tjänster på internet utan att företag kan begränsa denna. Centerpartiet vill se en likabehandling för alla aktörer så att konsumenternas rättigheter skyddas och nya företag får samma chans som de etablerade.

Avtal med konsument per telefon

Konsumentrådgivare i kommunerna runtom i landet vittnar om att äldre människor lätt ingår avtal per telefon utan att ha uppfattat att det är ett avtal som ingås. Många avtal ingås genom att konsumenten svarar ja på en viss, av försäljaren, ställd fråga. Något som orsakar missförstånd och skapar utrymme för att utnyttja utsatta människor. Av denna anledning behöver krav på någon form av bekräftelse ställas för att avtalet ska gälla. Detta kan till exempel ske genom ett sms.

En ansvarsfull marknad för konsumentkrediter

Snabblån kan skapa stora problem med överskuldssättning och sätta människor i väldigt svåra situationer. Det är av största vikt att vi stoppar de oseriösa snabblåneföretagen och skyddar de konsumenter som fastnar i skuldfällan och regeringen bör därför, så snart som möjligt, återkomma med konkreta förslag, till exempel att ett räntetak och ett kostnadstak för högkostnadskrediter införs eller att kreditprövning av gratislån ska göras, för att motverka att fler personer utsätts för oskäliga lånevillkor. Utredningen Stärkt konsumentskydd på marknaden har kommit med ett antal intressanta förslag och måste nu skyndsamt behandlas av regeringen.

Sänk kraven för kvalificerad insolvens

Många människor är så skuldsatta att de inte på många år kan förväntas betala tillbaka sina skulder. För att inte tvinga människor kvar i en skuldsatt situation som driver dessa in i svartarbete och finansiell osäkerhet vill Centerpartiet sänka kraven för kvalificerad insolvens.

Korta tiden för skuldsanering

Många som blev skuldsatta i början av 90-talet har sedan dess levt på existensminimum, medan allt de tjänar över detta drivs in för att betala gamla skulder. Det finns för dessa personer mycket små möjligheter att någonsin komma ifrån denna situation. De kallas därför för evighetsgäldenärer.

Regeringen har med proposition 2015/16:125, Skuldsanering – förbättrade möjligheter för överskuldssatta att starta om på nytt, tagit initiativ för att fler evighetsgäldenärer ska få möjlighet att ansöka om och genomgå skuldsanering och därmed möjligheter för den överskuldssatte att påbörja ett nytt liv.

Utredaren förordade i utredningsbetänkandet Vägen tillbaka för överskuldssatta SOU 2008:82 en betalningsplan som skulle sträcka sig över tre år, medan regeringens förslag ligger på fem år. Regeringens motivering för detta är att de fem åren ska innehålla betalningsfria månader. Centerpartiet tror att det är bättre att snabbt komma ur sin skuld än att få ett antal betalningsfria månader och menar därför att en treårig generell betalningsplan skulle underlätta och snabba på möjligheten att komma tillbaka till en normal levnadssituation.

Skuldsanering för företagare

Troligen avhålls många människor från att satsa på sin dröm och förverkliga sin företagsidé eftersom man då utsätter sig själv och sin omgivning för risken att misslyckas. I ett samhälle som bejakar tillväxt och jobbskapande i hela landet är det nödvändigt att det finns möjlighet för företagare till skuldsanering.

Den av alliansregeringen tillsatta Nystartsutredningen föreslog en särskild form av skuldsanering som ska kunna beviljas företagare som drabbats av överskuldsättning. Förslaget ska förbättra möjligheterna för seriösa företagare som gått i konkurs eller drabbats av överskuldsättning att snabbt ta itu med sin skuldbörda och kunna starta på nytt eller fortsätta med förnyad kraft. Utredaren hade förhoppning om att en författning skulle kunna träda i kraft den 1 januari 2016. Berörda remissinsatser har ställt sig odelat positiva till förslagen i utredningen.

Sverige behöver entreprenörer som är beredda att förverkliga affärsidéer och skapa värden. Om någon av dessa jobbskapare snubblat en gång är det angeläget att det finns en väg tillbaka för dessa att kunna återuppta det värdeskapande vårt land behöver. Det är därför av stor vikt att regeringen agerar för att genomföra förslag som i enlighet med utredningen skulle kunna leda till att fler vågar ta steget att starta och driva företag.

Ola Johansson (C)

Anders Åkesson (C)

Johan Hedin (C)

Daniel Bäckström (C)

Per-Ingvar Johnsson (C)

Kerstin Lundgren (C)